

Życzenia

Pisanych jajeczek,
Wierzbowych bazieczek,
Kiełbasy święconej,
Dużo chrzantu do niej,
Baby polukrzonej
Kukiełki pleconej,
Zmartwychwstania w duszy
I Wiosny... po uszy!

Kolorowych jajeczek,
rozczochranych owieczek,
rozkicanych króliczków,
pysności w koszyczku,
a przede wszystkim
mokrego ubrania
w dniu wielkiego lania!

Żeby Wielkanoc w tym roku,
przyszła z sukcesem u boku.

Aby żyło się Wam zdrowo,
prywatnie i zawodowo.
Wielu, wielu chwil radosnych
i cudownej, ciepłej wiosny...

Pogody, słońca, radości,
W niedzielę dużo gości,
W poniedziałek dużo wody,
to dla zdrowia i urody.
Dużo jajek kolorowych,
**Świąt wesołych oraz
zdrowych.**

*Wesołych
Świąt*

W tym numerze:

Symbolika Świąt	str. 2
Tradycje i zwyczaje	str. 3
Ciekawostki	str.4
Kącik kulturalny	str.5
Kącik kulinarny	str. 5
Wierzyć, nie wierzyć?	str. 6

SYMBOLIKA ŚWIĄT WIELKIEJ NOCY

Wielkanoc nazywana inaczej Paschą lub Wielką Niedzielą jest najważniejszym i jednocześnie najstarszym świętem chrześcijańskim. Mimo że bardzo uroczyste obchodzimy też Boże Narodzenie, to właśnie w czasie Wielkanocy wypełnia się najważniejsza tajemnica naszej wiary i stąd tak wielka waga tych świąt. Wielkanoc jest pamiątką męki i zmartwychwstania Chrystusa. W Niedzielę Palmową rozpoczynająca uroczystości Wielkiego Tygodnia, Triduum Paschalne obejmujące Wielki Czwartek, Wielki Piątek i Wielką Sobotę oraz Niedziela Zmartwychwstania. Z Wielkanocą związany jest również Wielki Post, trwa 40 dni i rozpoczyna się Środą Popielcową. Wyznaczenie daty Niedzieli Zmartwychwstania Pańskiego od zarania chrześcijaństwa było przedmiotem sporów. W końcu, w 325 roku na Soborze Nicejskim ustalono, że będzie ona świętem ruchomym - data przypada w pierwszą niedzielę, po pierwszej wiosennej pełni księżyca. W praktyce oznacza to, że Wielkanoc jest obchodzona między 22 marca a 25 kwietnia. Wybór akurat takiej, a nie innej pory roku z pewnością nie jest przypadkowy. Wiosenne odradzanie się przyrody, budzenie się do życia roślin i zwierząt doskonale oddaje charakter tych świąt. Wielkanoc obchodzona jest w Polsce niezwykle uroczyste i jak chyba żadne inne związana jest z wieloma tradycjami i ludowymi obrzędami. Najbardziej znane i rozpowszechnione są: malowanie pisanek, święcenie pokarmów, tradycja przystrajania Grobu

Pańskiego, śmigus-dyngus, dzielenie się jajkiem.

Przysłowia

W Wielką Niedzielę pogoda, duża w polu uroda. W Wielki Piątek dobry zasiewu początek. Kto w Wielki Piątek sieje, ten się w żniwa śmieje. Kiedy w Wielki Piątek pada, suche lato deszczyk nam ten przepowiada. Gdy Wielki Piątek ponury, Wielkanoc będzie bez chmury. Jeżeli Kwietnia Niedziela sucha, rok cały mokry, jeżeli mokra, rok suchy. Pogoda w Kwietnia Niedzielę wróży urodzajów wiele. W Niedzielę Kwietnia dzień jasny, jest to dla lata znak krasny. Gdy mokro w Kwietnia Niedzielę, rok się sucho ściele. Kwietnia Niedziela zimna - i listopad zimny.

Tradycje i zwyczaje wielkanocne

Zwyczaj malowania jaj

Narodził się w Persji. Jeśli chodzi o słowiańską tradycję, to najstarsze na ziemiach polskich pisanki, pochodzące z końca X wieku, odnaleziono podczas wykopalisk archeologicznych na opolskiej wyspie Ostrówek. Wzór rysowano na skorupkach roztopionym woskiem, a następnie wkładano je do barwnika – lupin cebuli lub ochry, które nadawały im brunatno-czerwoną barwę. W procesie chrystianizacji pisanki włączono do elementów symboliki wielkanocnej. Malowane jaja mają być symbolem odradzającej się do życia przyrody, a w chrześcijaństwie dodatkowo odnoszą się do wiary w zmartwychwstanie Chrystusa.

W zależności od techniki zdobienia malowane jajka noszą różne nazwy:

- **kraszanki** - powstają przez gotowanie jajka w kolorowych barwnikach, które nadają skorupce koloru.
- **pisanki** – wyróżniają się różnobarwnymi deseniami. Pisanki robi się przez rysowanie na skorupce wzorów gorącym roztopionym woskiem, a następnie zanurzenie jajka w barwniku.
- **oklejanki** – to jajka przyozdobione sitowiem, płatkami bzu, skrawkami kolorowego, błyszczącego papieru lub tkaniny .
- **Nalepianki** – powstają przez ozdabianie skorupki jajka różnobarwnymi wycinankami z papieru.

Skąd wziął się zając wielkanocny?

Puszysty zajączek przynoszący na Wielkanoc dzieciom prezenty budzi pozytywne emocje i skojarzenia. Niektórzy współczesnego umiejscowienia zajączka w tradycji doszukują się już w mitologii. Bowiem nie ulega wątpliwości, że z dawnych czasów pochodzi symbolika zająca jako zwierzęcia niezwykle płodnego. I tak spotykamy zająca w starożytnym Egipcie u boku odradzającego się Ozyrysa.

Później jego niezmierną płodność wiązano z obfitością i pomnażaniem dóbr, co znajdowało wyraz w przedchrześcijańskich rytuałach mających zapewnić urodzaj. Można go też zobaczyć w dawnej ikonografii pod stopami Marii Panny, a zatem w pozycji znamionującej rezygnację z dzikiej swobody i sprośności. W takiej postaci mógł się już stać symbolem biednych, słabych i pokornych.

Skojarzenie zająca z Wielkanocą sięga kilka wieków wstecz, kiedy to pojawiły się obrazy przedstawiające to zwierzę w sąsiedztwie jajek wielkanocnych. Nie wiadomo jednak do końca, gdzie jest źródło tej symboliki. Na ten temat krążą różne teorie, spośród których najbardziej popularne są dwie. Pierwsza – że jest to nawiązanie

do tradycji składania podatków w naturze. Druga – że pojawienie się tego zwierzęcia niejako zwiastuje wiosnę, a przecież Wielkanoc to jest święto ściśle związane z tą porą roku. Nie bez znaczenia może być też fakt, że kiedyś w Anglii tuż po świętach wielkanocnych rozpoczynał się sezon polowań na zające.

Tradycje i zwyczaje wielkanocne

Posty

Posty są powszechną praktyką we wszystkich tradycjach religijnych. Praktykowane są dla wewnętrznego oczyszczenia, umartwienia, nawrócenia. Dzisiaj katolicy mają bardzo mało obowiązków postnych. Post ścisły obowiązuje dwa dni w roku liturgicznym – Środę Popielcową i Wielki Piątek. W piątki w ciągu roku obowiązuje wstrzemięźliwość od potraw mięsnych. W te same dni i w ciągu całego Wielkiego Postu mamy powstrzymać się od zabaw tanecznych.

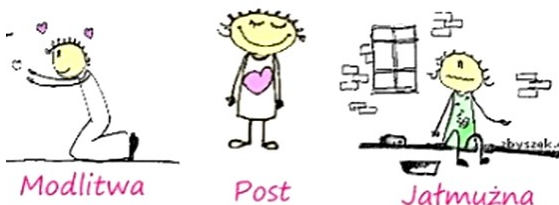
Post w innych religiach

Post w judaizmie

Punktem kulminacyjnym rozpoczynających się w Nowy Rok (Rosh Hashana) dziesięciu Strasznych Dni przeznaczonych na pokutę jest dzień pojednania Jom Kippur. Jest to najważniejsze święto żydowskie. W tym dniu skruchy, pokuty i nawrócenia wierzący mają nadzieję na odpuszczenie grzechów. Nabożeństwo trwa przez cały dzień. Od początku święta do zachodu słońca następnego dnia obowiązuje ścisły post. Wtedy należy powstrzymać się od jedzenia, picia, pracy, mycia. W czasie pierwszego posiłku po poście przekazuje się sobie nawzajem życzenia dobrego roku.

Post w islamie

Dla blisko 1,3 mld muzułmanów na świecie ich miesiąc postu, ramadan ma szczególne znaczenie religijne. W dziewiątym miesiącu kalendarza muzułmańskiego wierni muszą od świtu do zmierzchu powstrzymać się od jedzenia, picia, palenia. Przepisy te nie obowiązują chorych, osób starszych, dzieci, podróżnych i kobiet w ciąży. Muzułmanie wierzą, że post jest ochroną przed karą Allaha, a zatem obowiązkiem muzułmanina. Zakończenie ramadanu wierni obchodzą tradycyjnie przez trzy dni. Święto przzerwania postu zwie się Id al-Fitr. Jest dniem radości i modlitwy. Muzułmanie odwiedzają się nawzajem, składają sobie życzenia i obdarowują się prezentami.

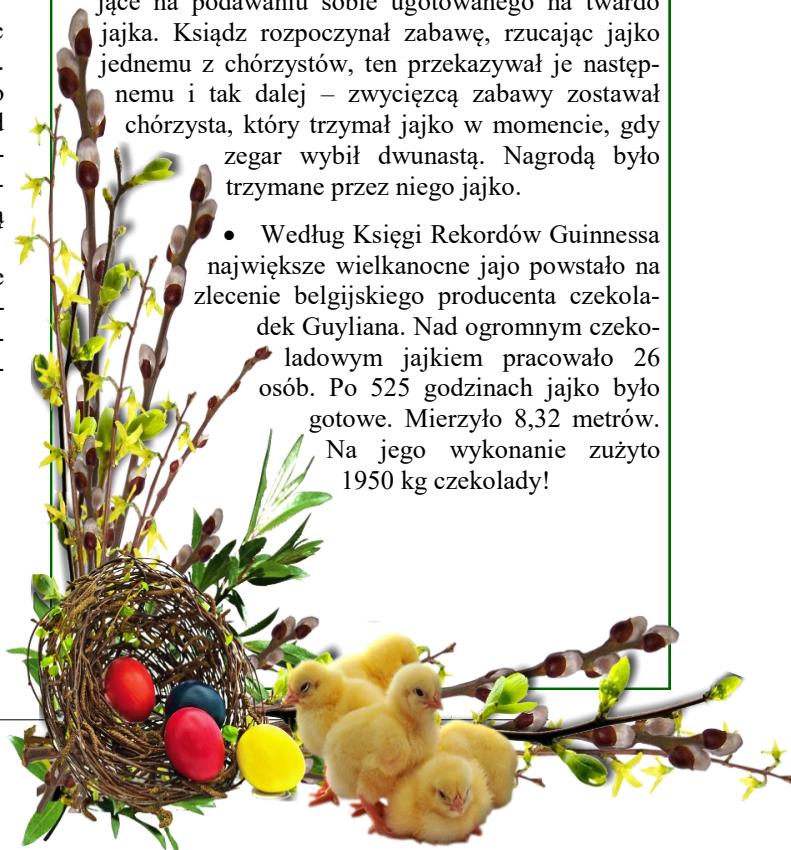

Czy wiesz, że ...

Antyczni Grecy pościli w okresach misteriiw eleuzyńskich, a także z okazji uroczystości liturgicznych w świątyniach. Egipcjanie powstrzymywali się od spożywania mięsa i wina podczas misteriiw ku czci bogini Izydy. Także Rzymianie znali rozmaite posty publiczne o charakterze religijnym.

Czy wiesz, że ...

- Palma wielkanocna została wprowadzona do obrzędów świątecznych w XI wieku.
- Najważniejszym symbolem Wielkanocy jest jajko.
- Pisankami obdarowywano także zmarłych, jajka zanoszono na cmentarz i kładziono na grobach
- W Wielką Sobotę święci się w kościołach pokarmy, wodę i ogień.
- W Polsce palemkę wielkanocną robiło się najczęściej, i tak jest nadal, z gałęzi wierzby, czasem łączonych z bukszpanem, barwinkiem czy cisem.
- W średniowiecznej Europie z okazji świąt wielkanocnych w kościołach odbywały się zabawy polegające na podawaniu sobie ugotowanego na twardo jajka. Ksiądz rozpoczynał zabawę, rzucając jajko jednemu z chórzystów, ten przekazywał je następnemu i tak dalej – zwyczajną zabawę zostawał chórzysta, który trzymał jajko w momencie, gdy zegar wybił dwunastą. Nagrodą było trzymane przez niego jajko.
- Według Księgi Rekordów Guinnessa największe wielkanocne jajo powstało na zlecenie belgijskiego producenta czekoladek Guyliana. Nad ogromnym czekoladowym jajkiem pracowało 26 osób. Po 525 godzinach jajko było gotowe. Mierzyło 8,32 metrów. Na jego wykonanie zużyto 1950 kg czekolady!

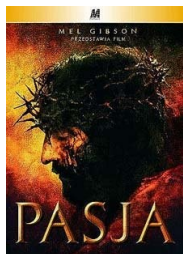

Święta to czas wyjątkowo piękny, kiedy przeżywamy duchowe uniesienia. Wreszcie możemy wyciszyć emocje, usłyszeć wewnętrzny głos, który domaga się ciepła, serdeczności i miłości w gronie najbliższych osób. Pragniemy również zapomnieć o szarej codzienności. Wspólne oglądanie filmu to naprawdę świetny pomysł na świąteczny wieczór. Mamy dla Was kilka propozycji.

Pasja

- film Mela Gibsona pokazujący ostatnie dwanaście godzin życia Jezusa Chrystusa. Autor w bardzo dosadny sposób zobrazował słowo „męka”. Choć „Pasja” budzi mieszane uczucia (głównie ze względu na poziom okrucieństwa), to zasługuje na uwagę, gdyż powstał w oparciu nie tylko o Ewangelię, ale także apokryfy. Mimo kontrowersyjnego ujęcia tematu, trudno mu odmówić siły oddziaływania.

Jezus z Nazaretu

Ten miniserial telewizyjny przez wielu krytyków uznawany jest za najlepszy film w swoim gatunku, a z pewnością za najbardziej szczegółowy opis życia Jezusa. Był ogromnym przedsięwzięciem z wystawną scenografią i kostiumami, a do tego z gwiazdorską obsadą m.in.: Anne Bancroft (Maria Magdalena), Anthony Quinn (Kajfasz), Christopher Plummer (Herod Antypas) czy Michael York (Jan Chrzciciel).

Hop

W przeddzień przekazania przez ojca nadzoru nad fabryką następcy –zajączek Zet postanawia udać się do Hollywood, aby zrealizować swoje marzenie i zostać perkusistą.

Hank i Mike

Jedna z nielicznych prób wpisania Wielkanocy we współczesność. Hank i Mike przebrani za zające wielkanocne wręczają rodzinom koszyki z wielkanocnymi słodyczkami. Bohaterowie są pracownikami olbrzymiej korporacji Pan Enterprises. Kiedy jej szefowie zauważają, że dochody, jakie przynosi Wielkanoc są za małe, zwalniają zające wielkanocne...

KĄCIK KULINARNY

W polskiej tradycji Wielkanoc to barwny i radosny okres, któremu towarzyszy wiele ciekawych obrzędów i zwyczajów. Wiele z nich dotyczy kulinariów. W końcu po okresie Wielkiego Postu wszyscy czekają na świąteczne smakołyki! Zachęcamy Was do przygotowania babki wielkanocnej, wypieku najbardziej kojarzącego się z Wielkanocą. Bez niej święta nie miałyby tradycyjnego smaku.

BABKA WIELKANOCNA!!

Składniki:

CIASTO

- 20 dag masła
- 4 jajka
- 1 szklanka cukru
- 2 łyżeczki cukru waniliowego
- 1 szklanka mąki pszennej
- 2 budynie waniliowe bez cukru (każdy po 40 g)
- 1 łyżeczka proszku do pieczenia

LUKIER

- 1 szklanka cukru pudru
- 2 łyżki soku z cytryny
- 1 łyżka wody

Ciasto:

Foremkę na babkę z kominkiem o pojemności 1,75 litra wysmarować masłem i wysypać bułką tartą. Żółtka oddzielić od białek. Mąkę i proszek budyniowy przesiać przez sitko, wymieszać, dodać proszek do pieczenia i całość wymieszać.

Żółtka utrzeć z cukrem i cukrem waniliowym na puszysty krem (miksować mikserem na najwyższych obrotach przez

ok. 10 minut). Dodać miękkie masło i chwilę zmiksować tylko do połączenia się składników. Następnie dodać przesianą mąkę z budyniem i proszkiem do pieczenia (najlepiej w trzech turach, za każdym razem wymieszać łyżką), na koniec chwilę zmiksować na małych obrotach miksera do uzyskania jednolitej masy.

Białka ubić ze szczyptą soli, dodać do masy i delikatnie wymieszać łyżką (już nie miksować).

Do przygotowanej foremki przełożyć łyżką ciasto. Piec 55 - 60 minut (do suchego patyczka) w temperaturze 170 stopni C (bez wcześniejszego nagrzewania piekarnika). Po upieczeniu wyjąć z piekarnika i wystudzić w foremce. Po całkowitym ostudzeniu wyjąć z foremki, skroić wierzch, odwrócić i polać lukrem.

Smacznego!

Lukier:

Cukier puder wymieszać z sokiem z cytryny oraz wodą (dokładnie rozetrzeć zewnętrzną stroną łyżki).

Gęstość lukru możemy regulować poprzez dodawanie więcej cukru pudru - wtedy lukier będzie bardziej gęsty lub poprzez dodawanie wody, wtedy lukier będzie bardziej rzadki.

Dawniej Wielkanoc była dobrym czasem na zapewnienie sobie powodzenia. Wiele wróżb i przesądów mówiło, co trzeba robić, a czego nie czynić, aby nadchodzący rok był pomyślny i szczęśliwy.

Woda na szczęście

Według tradycji istotne znaczenie miała woda. Święcona miała uzdrawiać chorych, zapewniać szczęście w małżeństwie oraz obfitość plonów. Dziewczeta, jeśli chciały zapewnić sobie urodę, w noc Wielkiego Czwartku musiały wykapać się w rzece lub jeziorze. Chłopcom szczęście przynosiło oblanie jak największej ilości dziewczyn wodą. Komu się nie udało, tego czekał pech. Dla dziewczyny złą wróżbą byłoby, gdyby w lany poniedziałek stroniła od wody.

Palma na dostatek

Jak mówi tradycja, poświęconą palmą należało dotknąć wszystkich domowników, by przekazać im jej uzdrawiającą moc. Dotknięcia miały przysporzyć kobietom urody, a mężczyznom siły. Gospodarz domu powinien uderzyć palmą trzy razy każdy róg domu, by uchronić dom przed biedą. Ochronę przed chorobą, zwłaszcza schorzeniami gardła, zapewniało połknięcie bazi z palemki. Palmy, dawniej i dziś, nie wolno wyrzucać. Powinna być z nami do następnych świąt, czuwając nad bezpieczeństwem domowników. Według wierzeń wielkanocna palma miała także duży wpływ na zwierzęta. Krowy należało gładzić palmą, co zapewniało dobry chów, gałązka włożona do ula pomagała pszczołom zebrać dużo miodu, a wplecenie ich w sieci gwarantowało dobry połów.

Jajko dla zdrowia duszy i ciała

Dotykanie zwierząt świętym jajkiem miało uchronić je przed chorobami. Panował przesąd, że aby kury dobrze niosły jajka, powinno im się dać do zjedzenia skorupki ze święconek. Znalezienie na stole parzystej liczby jajek wróżyło dziewczętom szybkie zamążpójście, a umycie się w wodzie, w której wcześniej gotowały się jaja na pisanki, zapewniało im urodę i idealną cerę. Kąpiel w takiej wodzie sprawiała, że u chorego rosła szansa na wyzdrowienie. Tradycja nakazywała też w Wielką Niedzielę zjeść jajko z chrzanem, co miało służyć „wypaleniu” wszystkich grzechów.

Prima aprilis

Dzień żartów - obyczaj obchodzony pierwszego dnia kwietnia w wielu krajach świata. Polega on na robieniu żartów, celowym wprowadzaniu w błąd, nabieraniu kogoś, konkurowaniu w próbach sprawienia, by inni uwierzyli w coś nieprawdziwego.

Obchody na świecie

W krajach anglojęzycznych 1 kwietnia jest nazywany „Dniem Głupców”. W Wielkiej Brytanii, Australii i RPA wzajemne żartobliwe oszukiwanie jest uprawiane tylko do południa. W innych krajach germańskojęzycznych dzień ten jest nazywany po prostu "1 kwietnia", a żart zrobiony tego dnia *Aprilscherz* lub np. *Aprilskämt* (szw.). We Francji prima aprilis jest określane jako „Dzień kwietniowej ryby”. W Szkocji znany jest jako „Polowanie na głupca”, na Litwie „Dzień kłamcy”, w Portugalii „Dzień kłamstwa”, natomiast w Rosji nosi nazwę „Dzień śmiechu”.

Śmigus-dyngus

Śmigus polegał na symbolicznym biciu witekami wierzby lub palmami po nogach i wzajemnym oblewaniu się wodą, co symbolizowało wiosenne oczyszczenie z brudu i chorób, a w późniejszym czasie także i z grzechu. Na śmigus nałożył się zwyczaj dyngusowania, dający możliwość wykupienia się pisankami od podwójnego lania. Nie wiadomo, kiedy te dwa obyczaje zostały połączone. Wywodzi się go od wiosennego zwyczaju składania wzajemnych wizyt u znajomych i rodziny połączonych ze zwyczajowym poczęstunkiem. Spotkaniom towarzyszyły śpiewy o charakterze ludowym i religijnym. Dyngus dla uboższych, niemających bogatych znajomych, stał się okazją pokosztowania niecodziennych dań (jeśli zawędrowali np. do dworu). Wędrowcy mieli przynosić szczęście, a jeśli nie zostali należycie ugoszczeni smakołykami i jajkami, robili gospodarzom różne nieprzyjemne psikusy (co dla skąpych gospodarzy było pierwszym dowodem pecha).

Skład redakcji: Katarzyna Kulawiak, Karolina Kijewska, Natalia Drapińska, Julia Dobrowolska
Opieka: Wanda Nowakowska, Maria Matusiak

habskie sprawy

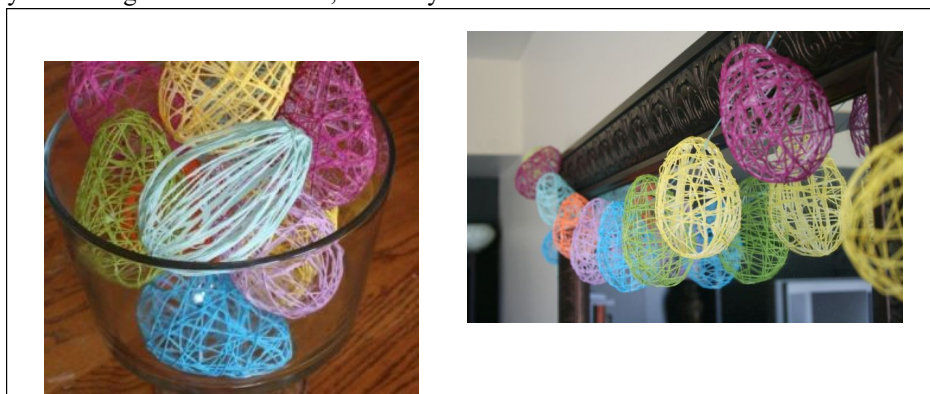
Ozdoby i dekoracje wielkanocne

Wielkanoc to czas rodzinnego ciepła, radości, rozmów przy świątecznym stole. Warto zadbać o stworzenie wyjątkowej atmosfery poprzez niebanalną i wiosenną dekorację domu. Trudno wyobrazić sobie święta Wielkiej Nocy bez pisanek, zajączka, wiosennych kwiatów, zielonych gałązek. Proponujemy Wam łatwe i proste w wykonaniu ozdoby, które wprawią w zachwyt każdego.

Pisanki z muliny są niezwykle lekkie, zwiewne i rozświetlają pomieszczenie. Świetnie będą wyglądać w ozdobnym koszyku na stole wielkanocnym, ale i zawieszone w formie girlandy. Oto prosta instrukcja. Potrzebujesz: mulinę (różne kolory), usztywniacz, balonik, lakier do włosów, kilka kropel oliwy lub oleju.

Nalej usztywniacz do miseczki. Do usztywniacza włóż mulinę i całkowicie ją w nim zanurz. W tym czasie nadmuchaj mały balonik do wielkości pisanki. Natłuść balonik oliwą lub olejem (sprawdzi się też wazelina). Tłuszcz jest po to, by mulina nie przyczepiła się do balona. Namoczoną już w usztywniaczu muliną zacznij owijać baloniki. Dokładnie owiń balonik – im gęściej, tym lepiej.

Końce muliny schowaj, zaplåtując je między inne warstwy muliny. Pozostaw na balonie do całkowitego usztywnienia, nawet na 24 godziny. Po tym czasie przebij balonik igłą i wyciągnij go ze środka pisanki. „Jajko” spryskaj lakierem do włosów dla dodatkowej ochrony. Pisanka gotowa!!!! Prawda, że cieszy oko.

Inne propozycje - wesołe, kolorowe, proste, a jednocześnie niebanalne. Możesz oczarować domowników i gości - wystarczy szczypta ciepłości połączona z pomysłowością i odrobiną serca.

